

Miljøtilladelse efter § 16 b og dispensation for afstandskrav til naboskel jf. § 9 i husdyrbrugloven*

Horsens Kommune fremsender hermed afgørelse om miljøtilladelse af husdyrhold på Kongevej 32 A, 8752 Østbirk som drives under CVR nr. 78107812. Samtidig meddeles der også dispensation til at anvende eksisterende bygning til ridehal i forhold til afstandskrav til naboskel.

På ejendommen er der hermed tilladelse til et hestehold med et produktionsareal på i alt 1478 m² i eksisterende stalde. Produktionsarealet består af hhv. den nye hestestald, og den gamle hestestald, hvor man bevarer en del af stalden til karantæne stald. Derudover bevares eksisterende ridehal.

Vestbirk Musik- & Sportsefterskole fik i 2016 en tilladelse til etablering af et nyt ridecenter på ejendommen Kongevej 32A, 8752 Østbirk. Tilladelsen var betinget af, at det gamle anlæg (ridehal, stald og lade) skulle nedrives. Der blev med tilladelsen fra 2016 givet tilladelse til at lave møddingspladsen i laden. I 2019 blev der givet dispensation fra lokalplan 2015-25 til at bevare laden til opbevaring af husdyrgødning. Det har nu vist sig, at det under særlige forhold kan være nødvendigt at have mulighed for at benytte nogle ekstra hestebokse til karantænestalde. En 1/3 af det gamle anlæg bevares derfor, det betyder, at den gamle ridehal og en del af det gamle staldanlæg bevares til brug som karantænestald. Der er i maj 2021 givet dispensation fra lokalplan 2015-25 til at bevare den del.

Nærværende afgørelse indeholder således en tilladelse til at anvende det gamle anlæg som karantænestald, således at produktionsarealet i alt øges med 420 m². Samtidig meddeles der tilladelse til igen at anvende den gamle ridehal i forbindelse med ridecenterets aktiviteter.

Afgørelsen med klagevejledning annonceres på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljøadministration (<https://dma.mst.dk>), fra den 22. marts 2022.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Find os

www.horsens.dk

Kontakt os

76292929

Følg os

 facebook.com/endelafflokken

 linkedin.com/company/horsens-kommune

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, som årligt reguleres. For private er gebyret på kr. 900 kr. og for virksomheder er gebyret 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket betyder at en klage skal være indgivet senest den 19. april 2022. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre klagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbruglovens* § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugloven*.

Med venlig hilsen

Gitte Refsing Andersen
Agronom
76292754
gre@horsens.dk

Behandling af personoplysninger

Vi behandler dine personoplysninger efter reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Læs om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside: www.horsens.dk/oplysningspligt#7

***Referenceliste (love og bekendtgørelser)**

Husdyrbrugloven

Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Marts 2022

Miljøtilladelse

Til Kongevej 32A, 8752 Østbirk.

Tilladelsen meddeles efter § 16 b stk. 1 i husdyrbrugloven

Læsevejledning

Dette dokument omhandler en ansøgning om- og kommunens afgørelse efter reglerne i husdyrbrugloven.

Miljøtilladelsen opbygning fremgår af indholdsfortegnelsen, men er kort skitseret her.

Tilladelsen er bygget op således, at der først er en indledning med de formelle forudsætninger for afgørelsen (oplysninger om ansøger, regelgrundlag, gennemførte høringer og konsekvensen af denne), efterfulgt af de stillede vilkår. Herefter kommer de miljøtekniske beskrivelser af forholdene på ejendommen samt kommunens vurdering af påvirkningerne fra det ansøgte.

Sidst i dette dokument findes relevante bilag bl.a. situationsplan og indretning af stalde.

Copyright

Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright@ Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Ortofoto, er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Vi løfter i flok

Indhold

1. Baggrund for ansøgningen	5
1.1. Indledning.....	5
1.2. Datablad for ansøgningen.....	5
1.3. Nabo- og partsorientering.....	6
2. Afgørelse og vilkår for husdyrproduktionen	6
2.1. Afgørelse	6
2.2. Vilkår	7
3. Generelle forhold	9
4. Anlæg (samdrift, produktionsareal, opbevaringsanlæg m.v.)	12
4.1. Driftsmæssige forhold (samdrift mv.)	12
4.2. Anlægget (produktionsareal, staldsystem og dyretype).....	12
4.3. Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	13
4.4. Anlægsarbejde og bygningsmæssige ændringer.....	14
4.5. Erhvervsmæssig nødvendighed	15
4.6. Beliggenhed og planmæssige forhold.....	16
5. Påvirkning af natur med kvælstof	19
5.1. Påvirkning af natur	19
5.2. Ammoniakemission og 8-års drift.....	26
6. Emissioner og genepåvirkninger	27
6.1. Lugt fra anlægget og de beregnede geneafstande for beboelser	27
6.2. Støj ved anlægget	29
6.3. Støv ved anlægget	30
6.4. Fluer og skadedyr ved anlægget.....	30
6.5. Transport til og fra anlægget.....	31
6.6. Lys.....	32
7. Affaldsproduktion og ressourceforbrug	32
7.1. Spildevand og regnvand	32
7.2. Affald og kemikalier	33
7.3. Energi og vandforbrug.....	34
8. Husdyrbrugets anvendelse af Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT)	35
9. Grænseoverskridende virkninger	36
10. *Referenceliste (love og bekendtgørelser).....	36
Bilag 1. Situationsplan (Målfast)	38
Bilag 2. Kloakplan, afløbsforhold for husdyrgødning, spildevand og regnvand.....	39

1. Baggrund for ansøgningen

1.1. Indledning

Vestbirk Musik- & Sportsefterskole fik i 2016 en tilladelse til etablering af et nyt ridecenter på ejendommen Kongevej 32A, 8752 Østbirk. Tilladelsen var betinget af, at det gamle anlæg (ridehal, stald og lade) skulle nedrives. I 2019 blev der givet dispensation fra lokalplan 2015-25 til at bevare lade til opbevaring af husdyrgødning, og i 2021 blev der givet dispensation fra lokalplan 2015-25 til bevarelse af den gamle ridehal og det gamle staldanlæg.

Det har vist sig, at det under særlige forhold kan være nødvendigt at have mulighed for at benytte nogle ekstra hestebokse til karantænestalde.

Der er ansøgt om at bevare 1/3 af det gamle anlæg, det vil sige, at den gamle ridehal bevares og en del af det gamle staldanlæg bevares til brug som karantænestald. I maj 2021 er der givet dispensation fra lokalplan 2015-25 til at bevare denne del.

Ridecentret har i dag tilladelse til 45 heste (300-500 kg), 33 heste (500-700 kg) og 10 heste (under 300 kg). Ved meddelelse af denne tilladelse gives der i stedet tilladelse til et samlet produktionsareal på i alt 1478 m².

Ansøgningen er indsendt af Ina Hansson, Velas på vegne af Vestbirk Musik- & Sportsefterskole Selvejende Institution med CVR nr. 78107812.

Kommunen har gennemgået den indsendte ansøgning, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugloven og samordningsbekendtgørelsen*.

Det ansøgte kræver, at der træffes afgørelse efter § 16b, stk. 1 i husdyrbrugloven. Kommunens afgørelse samt de vilkår, som bedriften fremadrettet skal overholde, er beskrevet nærmere i denne afgørelse.

1.2. Datablad for ansøgningen

Oplysninger	
Ansøger navn, adresse, e-mail	Vestbirk Musik- & Sportsefterskole Selvejende Institution, ap@vmse.dk
CVR-nr.	78107812
CHR nr.	129702
Anlæggets adresse	Kongevej 32A, Vestbirk, 8752 Østbirk
Anlæggets ejendomsnummer	6150293205
Matr. nr. (ejerlav)	24A, Vestbirk By, Østbirk
Kontaktperson på ejendommen	Jesper Rixen, e-mail ri@vmse.dk Tlf. 40325041
Miljøkonsulent, virksomhed og CVR nr.	Ina Maria Hansson, Velas I/S Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg CVR-nr. 30869052
Ansøgningsskema nr.	229185, version 4
Dato for afgørelse	22.03.2022
Dato for offentliggørelse på DMA	22.03.2022

Frist for udnyttelse	22.03.2028
Tilsynsmyndighed	Horsens Kommune
Miljøsagsbehandler	Gitte Refsing Andersen
Kvalitetssikring	Jonna Lund

1.3. Nabo- og partsorientering

Der har i perioden fra den 4. november til den 19. november 2021 været udsendt en orientering efter § 55 stk. 4/§ 56, stk. 1 i husdyrbrugloven til naboer og øvrige parter. Som udgangspunkt for afgrænsning af orienteringen, anvendes en teoretisk konsekvensafstand i forhold til lugt, men da der ikke kan beregnes et konsekvensområde for lugt på hesteejendomme, er der som udgangspunkt for afgrænsning af orienteringen, i stedet anvendt geneafstand for lugt til byzone, som beregnes i ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk, der efter Miljøstyrelsens vejledning alternativt kan bruges til udpegningen.

For det ansøgte projekt er afstanden beregnet til ca. 88 m (målt fra nærmeste stald). Ejere af matrikler inden for denne afstand, samt øvrige parter, jf. forvaltningsloven* har modtaget denne høring.

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med orienteringen.

Ansøger har haft et udkast til afgørelse til gennemsyn i perioden 16. december 2021 til 25. januar 2022. Der er indsendt kommentarer til udkastet, herunder i forhold til etablering af møddingsplads placeret i maskinhus/lade.

Kommunens efterfølgende gennemgang af de indsendte kommentarer, samt krav i lokalplan og meddelte dispensationer har medført, at der er stillet vilkår til, hvornår møddingspladsen senest skal være etableret. Ansøger har efterfølgende i perioden 7. februar 2022-24. februar 2022 igen haft udkastet til kommentering, men har ikke indsendt yderligere kommentarer.

Ridehallen som igen tages i brug, ligger under 30 meter fra en offentlig sti, som er eget af Naturstyrelsen. Naturstyrelsen har modtaget en høring, men er ikke særskilt blevet gjort opmærksom på at afstandskravet på 30 meter til naboskel ikke er overholdt. Idet der er tale om en eksisterende bygning der i sin tid er opført som ridehal, og igen skal anvendes til dette, samtidig med at Naturstyrelsen ikke har gjort indsigelser, er det kommunens vurdering at en dispensation fra afstandskravet bør meddeles. Dispensation er indbygget i denne afgørelse.

2. Afgørelse og vilkår for husdyrproduktionen

2.1. Afgørelse

Horsens kommune tillader hermed den ansøgte ændring, som det er ansøgt og beskrevet i dette dokument.

Det er vurderet at husdyrbruget er omfattet af § 16 b, stk. 1, idet husdyrbrugets ammoniakemission er mindre end 3.500 kg NH₃-N, ikke omfatter de dyretyper der fremgår i husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, men samtidig har et samlet produktionsareal, som er større end 200 m².

Afgørelsen meddeles derfor i henhold til § 16 b stk. 1 i husdyrbrugloven samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgningen – herunder af de beregningsmodeller, der indgår i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk. Modellernes beregningsgrundlag og normtal er følgende:

Normtal navn	Version	Seneste ændringsdato
Kvælstof normtal	2	01-08-2018
Lugt normtal	2	01-08-2018
BAT normtal	2	01-08-2018
Lager normtal	1	01-01-2017

Tabel 1. Beregningsgrundlag i husdyrgodkendelse.dk

Det ansøgte er vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer som findes i husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

2.2. Vilkår

I dette afsnit vedr. vilkår fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for afgørelsen fremgår af ansøgningen, og husdyrbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love også skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

DRIFT

1. Afgørelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Kongevej 32A, 8752 Østbirk, matr.nr. 24a, Vestbirk By, Østbirk, drevet under CVR nr. 78107812
  - a. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne afgørelse.
  - b. Ejeren af bedriften skal ved tilsyn kunne redegøre for - og dokumentere, at vilkårene er overholdt.
2. Vilkårene i denne afgørelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når denne afgørelse tages i brug.
3. Horsens Kommune skal inden for 30 dage orienteres om følgende forhold:
  - a. Ejerskifte af virksomhed
  - b. Indstilling af driften for en længere periode
4. Kommunen skal straks underrettes såfremt et vilkår i denne godkendelse ikke kan overholdes. Samtidig skal landbruget straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkåret igen overholdes
5. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
  - a. Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning og andre potentielt forurenende stoffer.
  - b. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

STALDE, BYGNINGER OG PRODUKTIONER

6. Der meddeles hermed dispensation for afstandskrav til naboskel jf. husdyrbruglovens § 9 stk. 3 til at bygning nr. 1 jf. BBR må anvendes til stald nr.

1 og til ridehal. Bygningen ligger ca. 23 meter fra naboskel til matrikel nr. 41a Vestbirk By, Østbirk, og kravet i § 6 stk. 1 i husdyrbrugloven er 30 meter. Det er en forudsætning for dispensationen, at de gældende betingelser i lokalplan 2015-25 overholdes, herunder kravene i den meddelte dispensation fra lokalplanen.

7. Husdyrbrugets stalde, produktionsarealer og fordeling af husdyr skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 5	2021	Naturlig ventilation	6 m	(#450896) Heste. Dybstrøelse	0	1058
Stald 1	420	Blandet ventilation	3 m	(#450897) Heste. Dybstrøelse	0	420

8. Der er til ridecenterets drift derudover tilknyttet følgende husdyranlæg som benyttes af hesteholdet (placering fremgår af figur 2):
- To store ridehaller (Bygning 5 jf. BBR) (mål 30*70m og 20*60m)
  - En lille ridehal (Bygning 1 jf. BBR) (mål 20*40 m)
  - To udendørs ridebaner, i alt ca. 0,7 ha
  - Motionsfolde i alt 1,6 ha
9. Der må til ridecenterets drift derudover anvendes følgende anlæg til opbevaring af hestegødning (placering fremgår af figur 1):
- en tæt overdækket container på ca. 40m²
  - en møddingsplads på ca. 200 m² indrettet i en eksisterende lade. Møddingspladsen skal være etableret inden 31.12.2022.

MILJØREGULERING (JORD OG GRUNDVAND)

10. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder.
11. Vand fra vandspiltove skal opsamles og må ikke ledes til dræn mv. Hvis der foreligger en aftale med forsyningen omkring afledning til offentligkloaksystem accepteres dette også.
12. Overfladevand fra arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.

GENEBEGRÆSENDE VILKÅR

13. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

14. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene, således at det ikke giver anledning til tilhold af skadedyr (rotter, måger mv.).
15. Ejendommens dyrehold må ikke give anledning til væsentlige lugtgener ved omkringboende. Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved opretholdelse af god staldhygiejne samt rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester
16. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode (Midlingstiden er en gennemsnitlig måling over tid, kombineret med middelværdien over tid):

Dag	Tidspunkt	dB(A)	Midlingstid
Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

17. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 16 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen
18. Hvis Horsens Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Horsens Kommune.

3. Generelle forhold

Dispensation for afstandskrav i husdyrbrugloven til ridehal

Der meddeles hermed dispensation for afstandskrav til naboskel jf. husdyrbruglovens § 9 stk. 3 til at bygning nr. 1 jf. BBR må anvendes til ridehal og stald. Bygningen ligger ca. 24 meter fra naboskel til matrikel nr. 41a Vestbirk By, Østbirk, og kravet i § 6 stk. 1 i husdyrbrugloven er 30 meter.

Da der er tale om udnyttelse af en eksisterende bygning, og naboskellet er en sti, vurderer Horsens Kommune at en dispensation kan meddeles.

Det er muligt at klage over dispensationen. Klagevejledning fremgår af følgebrevet og er den samme som for tilladelsen efter § 16b.

Meddelelesespligt og andre tilladelser

Der gøres opmærksom på at kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg og produktionsareal.

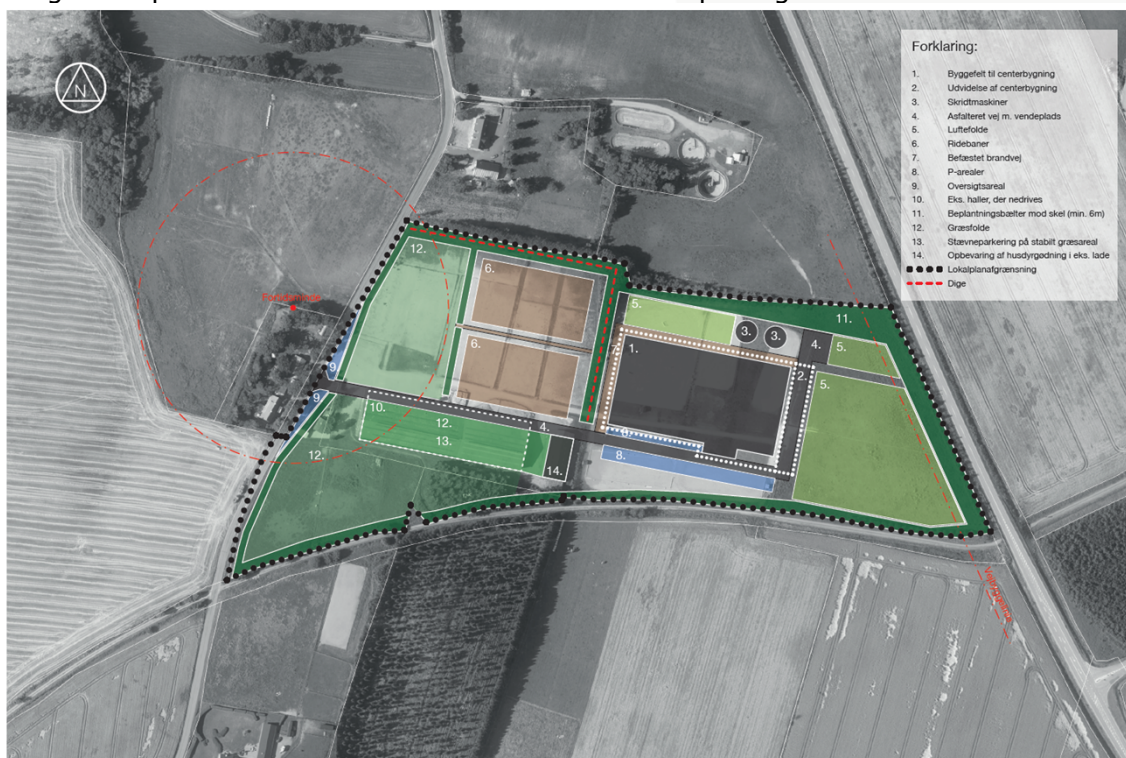
Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne afgørelse.

Der gøres endvidere opmærksom på at afgørelsen alene omfatter forholdet til husdyrbrugloven og fritager ikke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven*, naturbeskyttelsesloven*, vandforsyningsloven* og bygge-loven*.

De godkendte bygninger skal registreres korrekt i ejendommens BBR. Det er kommunen, der opdaterer oplysninger i BBR, men det er boligejerens ansvar, at kontrollere om oplysningerne er korrekte og indsende oplysninger om ændringer.

Lokalplan og dispensationer fra denne

Ifølge lokalplan 2015-25 kan ridecenteret indrettes på følgende måde:

Figur 1. Indretning af ejendommen på Kongevej 32A, 8752 Østbirk jf. Lokalplan 2015-25.

Der indgår således i lokalplanen tilladelse til etablering af 2 udendørs ridebaner som er placeret vest for det nye anlæg. Ridebanerne er etableret i dag. Dermed skal de

ikke vurderes nærmere i denne afgørelse efter husdyrbrugloven. Af lokalplanen fremgår det også at det beskyttede dige som løber igennem ejendommen ikke gennembrydes.

Af den gældende lokalplan 2015-25 § 11.3 fremgår det, at det eksisterende maskinhus skal nedrives og fjernes. Der er dog den 25. marts 2019 meddelt dispensation fra lokalplanen, således at maskinhuset kan blive stående. Af dispensationen fremgår følgende betingelse:

- *Eksisterende maskinhus overflader skal ændres til mørke dæmpede farver og efter jordskalaen, som det fremstår som det nye ride center*

Af den gældende lokalplan 2015-25 § 11.1 og 11.2 fremgår det, at den gamle ridehal og stald skal nedrives når det nye anlæg er opført. Der er dog den 18. maj 2021 meddelt en dispensation for lokalplanen, således at bygningen kan blive stående. Af dispensationen fremgår følgende betingelser:

- *En del af eksisterende ridecenter nedrives, der bevares 8 – 10 hestebokse, samt en lille ridehal på 20 x 40 m, bygningen renoveres med beklædning i mørke dæmpede farver, der ligner den nye bebyggelse"*
- *Eksisterende enfamiliehus (Kongevej 32) nedbrydes senest den. 1 september 2021"*
- *Der skal etableres beplantning jfr. Lokalplan 2015-25 § 10.1 se vedhæftede kortbilag (ved nedbrudt enfamiliehus)".*

Det er kommunens Byggesag som har meddelt dispensationen fra lokalplanen, og som derfor vil følge op på at dispensationens krav overholdes. Der gøres dog opmærksom på at det er en **forudsætning for udnyttelse af vilkår 6, 8b og 9** i denne tilladelse efter husdyrbrugloven, at betingelserne i lokalplanen og dispensationerne fra denne overholdes, da de danner grundlag for de foretagende vurderinger i tilladelsen.

Udnyttelse og kontinuitetsbrud

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at afgørelsen er meddelt jf. § 59a i husdyrbrugloven. Det betyder at denne afgørelse automatisk bortfalder i 2028 såfremt den ikke udnyttes.

Hvis en afgørelse efter husdyrbrugloven ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud, som reguleres af de generelle regler. Ved kontinuitetsbrud bortfalder den del af afgørelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

I forhold til afgørelser der er meddelt i m² produktionsareal, forudsætter udnyttelse, at mindst 25 % af produktionsarealet udnyttes driftsmæssigt, og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige, ifølge dyrevelfærdskravene eller andre krav f.eks. økologiregler, som husdyrbruget er underlagt.

4. Anlæg (samdrift, produktionsareal, opbevaringsanlæg m.v.)

4.1. Driftsmæssige forhold (samdrift mv.)

Ansøger har ikke andre ejendomme end Kongevej 32A, 8752 Østbirk med husdyrhold. Husdyrbruget er dermed ikke teknisk, forurening- eller driftsmæssig forbundet med andre husdyrbrug.

4.2. Anlægget (produktionsareal, staldsystem og dyretype)

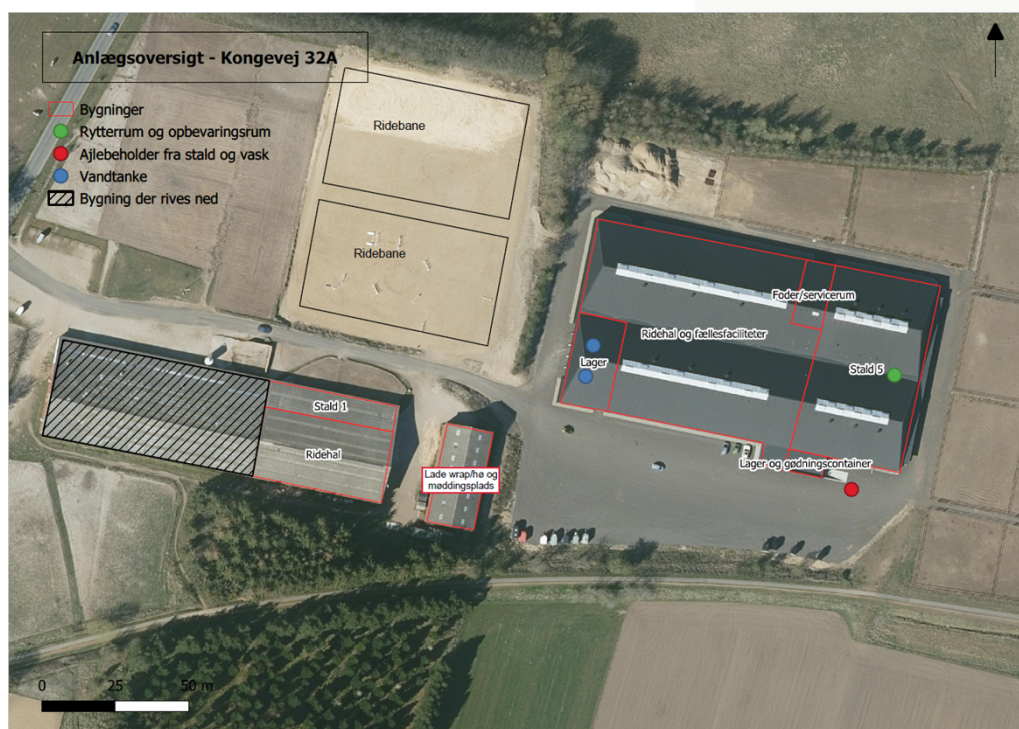
Her beskrives den fremtidige indretning og drift af staldanlægget, samt hvor dyrene har mulighed for at afsætte gødning (produktionsareal). Oplysninger om produktionsareal, staldsystem og dyretype kan ses af tabellen herunder.

Af tabellen herunder fremgår de bygninger, hvor der er et produktionsareal.

Bygning	Størrelse i alt m ²	Produktionsareal m ²	Gulvtype og dyretype	Miljøteknologi
Stald 1	1344	420	Dybstrøelse, heste	Ingen
Stald 5	7239	1058	Dybstrøelse, heste	Ingen

Tabel 2. Ejendommens lagre til opbevaring af husdyrgødning

De enkelte staldafsnit er opmålt i forhold til om staldafsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Produktionsarealet i stald 5 er fastsat ved at der er 84 bokse af 4,2 m x 3 m, svarende til 8 rækker af 132,3 m², og i stald 1 er det staldenes bruttoareal 42 m x 10 m således, at der ikke er foretaget fradrag for gangarealer m.v.

Figur 2. Indretning af ejendommen på Kongevej 32A, 8752 Østbirk.

Staldinventar og indretning i de gamle bokse i Stald 1 vil blive renoveret eller udskiftet til opfyldelse af gældende velfærdskrav.

Placering af anlæggene på ejendommen ses af figur 2, hvoraf det også fremgår hvilken del af det gamle staldanlæg, der bevares.

Dyretyper, staldsystemer, samt produktionsarealet er grundlaget for beregninger af lugt og ammoniakfordampning fra stald og lager. For at fastholde forudsætningerne for beregningerne og dermed miljøpåvirkningen fra ejendommen, er der stillet vilkår til produktionsarealet, dyretype og staldsystem.

4.3. Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

På ejendommen produceres der udelukkende fast gødning. Af tabellen herunder fremgår ejendommens opbevaringslagre i ansøgt drift. Der er dog etableret en ajlebeholder på 10 m³. Placering af anlæggene fremgår af figur 1.

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Møddingsanlæg	Kvæg, heste, får og geder		35
Lade med møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		200

Tabel 3. Ejendommens lagre til opbevaring af husdyrgødning

Der er etableret et møddingsanlæg ved den nye stald (nr. 5) bestående af en nedsænket og afdækket container. Dette anlæg bruges som midlertidig opbevaring af fast husdyrgødning inden det afhentes af modtageren af husdyrgødningen eller flyttes over på møddingspladsen i laden. Anlægget er jf. ansøgningen på ca. 40 m².

Der blev i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2016 af det nye ridecenter givet tilladelse til at etablere en støbt møddingsplads i maskinhuset/laden. Pladsen er ikke etableret, da behovet for den ikke har været til stede, eftersom den nuværende modtageraftale kan opfylde de gældende krav om, at hestemøg skal henligge til kompostering inden udbringning. Pladsen vil blive etableret som beskrevet, når behovet opstår.

I 2019 blev der givet dispensation fra lokalplan 2015-25 til at bevare maskinhuset/laden, som ellers skulle være nedrevet. Begrundelsen for meddelelse af dispensationen var, at ansøger ønskede at bevare en økonomisk fleksibel og langtidsholdbar løsning, for midlertidig opbevaring af husdyrgødning, hvor man ikke var afhængig af en fast aftager af rideskolens mødding, og ønskede at bevare eksisterende lade.

Forudsætningen for at bevare maskinhuset/laden er, at der etableres en møddingsplads i bygningen. Dette er imidlertid ikke sket endnu. Der er derfor stillet vilkår til, at møddingspladsen skal være etableret inden udgangen af 2022. Er pladsen ikke etableret inden da, skal maskinhuset/halmladen nedrives i overensstemmelse med lokalplanen.

Pladsens areal forventes at blive på ca. 200 m² jf. oplysninger i husdyrgodkendelse.dk. Pladsen støbes med fald ind mod midten fra alle sider, således at der ikke er risiko for udsivning af møddingsvand til terræn. Møddingspladsen etableres uden afløb, da den etableres indendørs, og evt. møddingsvand opsamles af strølsen, således at der ikke står møddingsvand på pladsen.

Opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der foreligger pt. en skriftlig aftale om afsætning af husdyrgødning til lokal landmand, idet der ikke er udbringingsarealer på ejendommen.

Det vurderes at der med opførelse af møddingspladsen i laden og møddingsanlægget ved bygning 5, vil være tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at møddingen kan ligge og kompostere minimum 3 måneder, hvorefter det køres i markstak.

Der gøres opmærksom på at strøelse fra boksene ikke må placeres i markstak før det er kompostlignende, hvilket i praksis vil betyde, at det skal have ligget på en møddingsplads i mindst 3-4 måneder før det køres i markstak og overdækkes.

Horsens Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen* og de stillede vilkår til håndteringen af husdyrgødningen vil være tilstrækkelige til at minimere risikoen mest muligt for forurening af jord og grundvand fra husdyrgødning på ejendommen.

Horsens Kommune vil ved de regelmæssige miljøtilsyn følge op på om der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Driftsherre skal kunne redegøre og dokumentere for dette ved miljøtilsyn.

4.4. Anlægsarbejde og bygningsmæssige ændringer

Her beskrives nye anlæg eller de godkendelsespligtige ændringer der foretages i eksisterende anlæg.

En tidligere stald (nr. 1 jf. BBR) skal tages i brug som karantænestald. Staldinventar – og indretningen i de gamle bokse i Stald 1 er ifølge ansøger for små og slidte til at opfylde velfærdskravene i lov om hold af heste, og staldinventar og indretningen vil derfor blive renoveret eller udskiftet til opfyldelse af gældende velfærdskrav.

Beskrivelse af det samlede fremtidige anlæg

I tabellen herunder fremgår der grundareal, højde, samt materialer/farver af både det nye anlæg og de eksisterende anlæg. Se figur 2 for placeringen af de forskellige anlæg.

Bygning nr.	Anvendelse	Grundplan m ²	Højde ca.	Materialer/farver	Belysning (facader m.v)
1	Karantænes tald+ ridehal	1344	7,2	Røde stålplader og hvidpudsede mure – renoveres jf. dispensation til Lokalplan 2015-25	
4	Lade/maskinhus	538	7,2	Røde stålplader – renoveres jf. dispensation til Lokalplan 2015-25	

5	Ridecenter	7239	10	Mørke træbeklædninger og tag bestående af finerplader med mørk tagpapbeklædning	Ved alle døre
6	Møddingsanlæg	13,8	2,35	Nedsænket, ikke synlig	Ved møddingsplads
7	Møddingsplads	200	7,2	Støbt areal i lade	
Anlæg nr.	Anvendelse	Opført/opstillet	Rumfang	Størrelse (højde m.v.)	
6	Møddingsanlæg	2017	32,7 m ³	13,8 m ²	
7	Møddingsplads	-	ca. 300 m ³	200m ²	

Tabel 4. Beskrivelse af anlæg på ejendommen

Den nye stald indrettes i en eksisterende bygning, der efter ændring af facaden vil fremstå i samme farver og materialer som det eksisterende. Samtidig er højden uændret. Der er desuden bestemmelser i lokalplanen om udendørs belysning for at begrænse "lysforurening" i det åbne land.

I henhold til dispensationerne fra Lokalplan 2021-25 fra hhv. 2019 til bevarelsen af laden med møddingspladsen og dispensationen fra 2021 til bevarer en 1/3 del af den gamle anlæg er disse betinget af at bygningerne renoveres med beklædning i mørke dæmpede farver, så det ligner det nye ridecenter. Det er kommunens byggesag der har meddelt dispensationen, og som fører tilsyn med at betingelserne for dispensationen er overholdt.

Horsens Kommune vurderer, at når dispensationerne fra lokalplanen overholdes vil der ikke vil være en væsentlig ændring af anlæggets ydre fremtoning. Der er derfor ikke stillet vilkår til dette.

4.5. Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge husdyrbrugloven skal kommunen ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse sikre, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at husdyrbruget kan drives på stedet uden af påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Karantænestalden indrettes i en eksisterende bygning som skulle have været nedrevet. Den vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig for ridecenteret, da der under særlige forhold, kan være nødvendigt at have mulighed for at benytte nogle ekstra hestebokse til karantænestalde. I branchen er der stor fokus på smitte blandt heste, hvilket betyder at der kan opstå behov for ekstra hestebokse.

Ridehallen som ligger i forbindelse med stald 1 bevares, da det er erhvervsmæssigt nødvendigt for hesteholdet på Kongevej 32A. Bevarelse af ridehallen medvirker til at overholde de gældende velfærdskrav for heste, jf. Hesteloven § 17 "Heste skal i mindst 2 timer, 5 dage om ugen motioneres eller gives fri bevægelse på fold".

Dette gælder også for hestene i karantænestalden, som kan få den daglige motion i ridehallen. Det er vigtigt at heste i karantæne ikke går sammen med "raske" heste i ridehal eller på fold.

Samlet vurderes det at bevaring af ca. en 1/3 af det gamle anlæg, det vil sige, den gamle ridehal og en del af det gamle staldanlæg bevares til brug som karantænestald, er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbruget og for driften af et ridecenter på ejendommen.

4.6. Beliggenhed og planmæssige forhold

I dette afsnit redegøres der for placering af husdyrbruget, og det ansøgt beliggenhed i forhold til omgivelserne og disses miljømæssige sårbarhed, herunder placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og afstande til sårbar natur og omkringboende m.v.

Den del af det gamle staldanlæg, der bevares (Stald 1 og ridehal) var ikke med i §10 tilladelsen fra 2016, og skal derfor behandles som hhv. en ny stald og ridehal ansøgningsmæssigt. Det betyder også at afstandskravene i husdyrbrugloven derfor skal overholdes.

I husdyrbruglovens §§ 6 og 8 fremgår der afstandskrav til forskellige lokaliteter som f.eks. nabobeboelse, naboskel, vandforsyningsboringer, vandløb m.v. Afstandskravene er dog kun gældende for nye anlæg eller eksisterende anlæg, hvor der sker en udvidelse eller ændring, der medfører forøget forurening.

I de nedenstående tabeller fremgår afstanden fra det den del af anlægget hvor der sker forøget forurening i forhold til de gældende afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven.

Område	Afstandskrav	Afstand
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	90 meter
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 meter	0 meter (rideskolen udgør det rekreative område)
Nabobeboelse	50 meter	130 meter
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	>10 meter

Tabel 5. Afstandskrav i §§ 6 og 7 i husdyrbrugloven

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	>25 m
Fælles Vandindvindingsanlæg	50 meter	>50m
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ²	15 meter	>15m
Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	100 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25m
Beboelse samme ejendom	15 meter	Ingen (100m)
Naboskel	30 meter	23 m

Tabel 6. Afstandskrav i § 8 i husdyrbrugloven

Der er udarbejdet en lokalplan (2015-25) for Ridecenteret, idet dette er placeret i det åbne land. Afstandskravet til "Område i lokalplan der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende" er derfor overholdt, på trods af at afstanden er 0 meter, idet ridecenteret er årsagen til lokalplanen.

Se tabel 5 og 6 i ovenstående afsnit, for oplysninger om afstande til nærmeste omgivelser (i relation til de faste afstandskrav der er i husdyrbrugslovens § 6, §7 og § 8).

Afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven er som tidligere nævnt kun gældende for den del af det gamle staldanlæg, der ønskes taget i brug (Stald 1 og ridehal), og afstandskravene er overholdt (se tabel 5 og 6), med undtagelse af afstandskravet til naboskel. Der er derfor søgt om dispensation i forhold til dette.

Horsens Kommune har vurderet at, at der kan gives dispensation, idet det er en allerede eksisterende bygning og naboskellet udgør et vejskel til en sti, hvorfor der ikke er beboelser, der er generet af placeringen. Dispensationen meddeles efter § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven og indgår som en del af denne tilladelse.

Planforhold

I dette afsnit beskrives og vurderes placeringen af det ansøgte i forhold til omgivelserne og disses miljømæssige sårbarhed, herunder placering af eksisterende anlæg og landskabs- og planmæssige forhold.

Ejendommen ligger umiddelbart syd for et område, der er udpeget som værdifuldt og uforstyrret landskab, der omfatter karakteristiske landskabsformer, der skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg. Området er desuden udpeget som nationalt geologisk interesseområde, Det Midtjyske Søhøjland. Det Midtjyske Søhøjland er et stort geologisk rammeområde, der indeholder flere mindre geologiske interesseområder.

Landskabet som ejendommen ligger i karakteriseres som et småbakket morænelandskab. Det er et relativt åbent landskab med spredte læhegn og mindre skovbevoksninger. En beboelse ligger tæt på ejendommen og derudover er området karakteriseret ved mindre spredte gårdanlæg.

Der bygges ikke nyt, et gammelt anlæg der skulle have været nedrevet bevares i stedet og skal anvendes fremadrettet. Det er derfor relevant at vurdere om bevarelsen kan påvirke landskabet væsentligt, herunder om der i tidligere afgørelse er inddraget forhold i vurderingerne som skal genovervejes.

Ejendommen er omfattet af lokalplan 2015-25, som i høj grad varetager vurdering af de planmæssige interesser. Dermed er det lokalplanen, som sætter rammerne for, hvad der kan tillades i forhold til landskabspåvirkningen.

Der er meddelt dispensation for lokalplanen, idet det af denne fremgik at bygning 1 skulle nedrives. I alt er der meddelt 2 dispensationer hhv. i 2019 og 2021 fra lokalplan 2015-25. Der er i begge dispensationer for området stillet vilkår om, at den del af det gamle ridecenter og laden der bevares skal renoveres med beklædning i mørke dæmpede farver, der ligner den nye bebyggelse.

Dispensationerne betyder at der i denne tilladelse efter husdyrbrugloven kun skal foretages en vurdering af om der kan være natur og miljømæssige konsekvenser der ikke varetages gennem lokalplanen.

Ejendommen ligger ikke inden for kommuneplanens udpegning af fredede områder, kirkeomgivelser m.v., og der er ingen særlige naturværdier eller naturarealer

beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven* i umiddelbar nærhed af den del af det gamle staldanlæg der bevares. Bygningen ligger dog inden for en beskyttelseslinje i forhold til en rundhøj, som ligger på modsatte side af Vestbirkvej. Der er ca. 80 meter fra højen til nærmeste hjørne af bygningen. Idet der ikke skal opføres nyt, og da inddragelse af en eksisterende bygning til ridehal, ikke vurderes at ville have en negativ påvirkning af gravhøjen, udløser dette ikke krav om dispensation.

I tabellen nedenfor er det angivet, om anlægget ligger inden for udpegninger/områder i kommuneplanen eller inden for forskellige beskyttelseslinjer.

	Ja	Nej
Naturbeskyttelsesområder (ca. 200 meter)		X
Bevaringsværdige landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Større geologiske rammeområder	X	
Økologiske forbindelseslinjer		X
Rekreative interesseområder (sti) og lokalplan	X	
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer		X
Fredede områder		X
Kirkeomgivelser		X
Kystnærhedszonen		X
Skovrejsningsområder	X	
Skovbyggelinje		X
Sø- og åbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Fortidsmindebeskyttelseslinje	X	
Beskyttede sten- og jorddiger (gennembyder anlægget)	X	
Områder til store husdyrbrug	X	
Særligt værdifulde landbrugsområder		X

Tabel 7. Planmæssige udpegninger bl.a. beskyttelseslinjer og rekreative områder.

På ejendommen er der på det vejledende kort over Beskyttede Sten og jorddiger, registreret et beskyttet dige, som løber tværs gennem området med det nye anlæg og det gamle anlæg. Diget er omfattet af museumsloven, og vurdering af om diget er påvirket af rideskolens drift, behandles i en særskilt afgørelse, og er derfor ikke en del af denne tilladelse efter husdyrbrugloven.

På ejendommen er der/skal der beplantes som nævnt i Lokalplan 2015-25. Der er bestemmelser i lokalplanen om bevaring af den eksisterende bevoksning, og om plantning af et hegn af enkeltstående træer langs Kongevej, hvor der indtil for få år siden var et tæt hegn, samt om beplantning langs Naturstien jf. Lokalplanen. Samlet vil beplantningen naturligt indgå i det øvrige landskabs beplantningsmønster og danne en fin ramme om det kommende ridecenter, ridebaner og folde. Sagsbehandling af dette forhold er ikke en del af denne tilladelse.

Ejendommens bygninger er beliggende uden for områder omfattet af fredninger og beskyttelseslinjer, med undtagelse af "større geologiske rammeområder" og skovbyggelinje.

Horsens Kommune vurderer, at ejendommens placering indenfor "større geologiske rammeområder" er underordnet i forhold til det ansøgte, idet der ikke skal opføres nye bygninger, eller laves terrænæssige ændringer på ejendommen.

Placeringen af ejendommen inden for skovbyggelinje er ligeledes underordnet, idet der ikke skal opføres nye bygninger. Derudover er skovbyggelinje ikke gældende for byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom, og som opføres i tilknytning til hidtidige bebyggelsesarealer, jf. § 17, stk. 2, nr. 4 i naturbeskyttelsesloven*.

Samlet vurderes det at der ikke vil være en negativ påvirkning af natur og kulturinteresser.

5. Påvirkning af natur med kvælstof

5.1. Påvirkning af natur

I dette afsnit redegøres for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder.

Hovedparten af påvirkningen af natur med kvælstof fra et husdyrbrug, sker som følge af ammoniakemissionen fra stalde og lagre, som afhængigt af flere forhold, på et tidspunkt bliver afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra anlægget. Den største påvirkning vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget

Kvælstofpåvirkning er som regel til ugunst for de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives, idet disse vokser langsomt og derfor bliver udkonkurreret af hurtigt voksende arter. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

Der beregnes ammoniakemission fra husdyrbruget, hvilket vil sige alene de anlæg med stalde og opbevaring af husdyrgødning, der ligger på den samme ejendom. Disse oplysninger fremgår af afsnittet "Anlæg (samdrift, produktionsareal, opbevaringsanlæg m.v.)."

Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af kvælstoffølsomme naturområder er ammoniaktabet fra husdyrbrugets anlæg (stalde og opbevaringslagre for husdyrgødning) og den beregnede kvælstofdeposition på de naturområder, der er relevante i forhold til en vurdering efter reglerne i husdyrbrugloven (§ 7) og reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 20, §§25-29 samt bilag 3, pkt. A og D.

De kvælstoffølsomme naturområder opdeles i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Herudover er der naturområder som kun er beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Definitioner og krav er nærmere beskrevet herunder.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de nærmere opregnede kvælstoffølsomme naturtyper, der fremgår af oplistningen i bekendtgørelsens bilag 3, pkt. D, hvis de ligger inden for et Natura 2000-område, uanset størrelse. De skal være omfattet af udpegningsgrundlaget, og være kortlagte. Heder og overdrev i øvrigt er også omfattet, hvis de ligger inden for et Natura 2000-område og er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades. Det fremgår af tabellen herunder, hvordan kravet fastlægges.

Kommunen **skal** stille krav om overholdelse af det derved fastlagte afskæringskriterium.

Antal husdyrbrug (foruden ejendommen)	Maksimal totaldeposition (kg N/ha/år)
To eller flere	0,2
Netop ét	0,4
Ingen	0,7

Tabel 8. Grænser for maksimal kvælstofdeposition på kategori 1 naturtyper afhængig af antal øvrige husdyrbrug der belaster naturområdet (kumulation med andre husdyrbrug)

Foruden afskæringskriteriet er der jf. § 7 i husdyrbrugloven forbud mod etablering, udvidelse og ændring af husdyr- og gødningsopbevarings-anlæg i og inden for en afstand af 10 m til kategori 1 natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er kvælstoffølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer og heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen **skal** jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stille krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Foruden kravet til maksimal deposition er der jf. § 7 i husdyrbrugloven forbud mod etablering, udvidelse og ændring af husdyr- og gødningsopbevarings-anlæg i og inden for en afstand af 10 m til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er kvælstoffølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af heder, moser og overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet af kategori 1- eller 2-natur.

Kommunen kan jf. § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på +1,0 kg N/ha/år. Kravet om maksimalt +1,0 kg N/ha/år kan lempes, men ikke skærpes.

Naturområder der ikke er beskyttet af § 7 i husdyrbrugloven

Foruden § 7 naturområder, skal kommunen også sikre sig at der ikke sker en tilstandsændring for de naturområder som "kun" er beskyttet af naturbeskyttelsesloven, som f.eks. enge og vandhuller.

Redegørelse for placering af natur omkring ejendommen

Omkring ejendommen er der registreret følgende naturområder:

Naturområder der er relevante at vurdere på i forhold til husdyrbruglovens beskyttelsesniveau	Afstand (m/km)	Beregnet til JA/NEJ
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)		
Kvælstoffølsom habitatnatur (Natura 2000-område nr. Nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå)	4 km	JA
§ 3-overdrev	>4 km	NEJ
§ 3-heder	>4 km	NEJ
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)		
Højmoser	>4 km	NEJ
Lobeliesøer	>4 km	NEJ
§ 3-heder >10 ha	>4 km	NEJ
§ 3-overdrev > 2,5 ha	2,2 km	JA
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)		
§ 3-hede	>4 km	NEJ
§ 3-mose	300	JA
§ 3-overdrev	900	JA
Potentiel ammoniakfølsom skov	Ca. 1,3 km	Nej

Tabel 9. Afstand og deposition på de nærmeste naturområder i de tre kategorier i husdyrbrugloven

I ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition, som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningen sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3 natur.

I tabellen herunder ses den beregnede deposition på de naturområder, der indgår i ansøgningen.

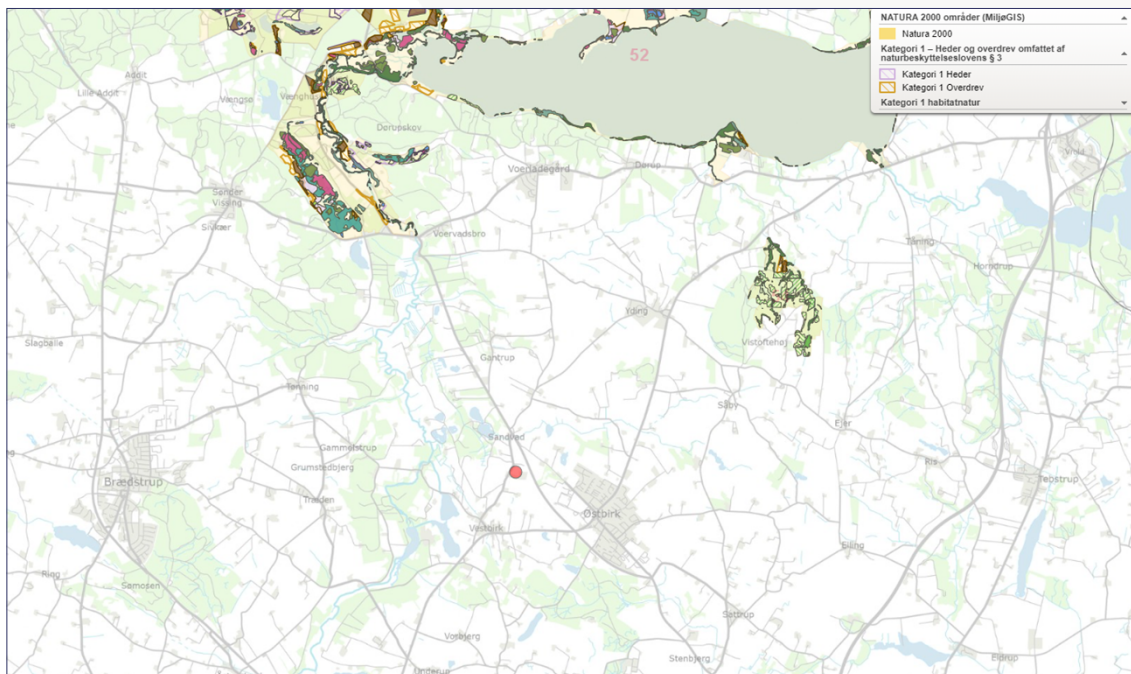
Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i							
Samlet emission: 927,1 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): 759,5 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (nudrift): 239,4 (kg NH ₃ -N/år)			
Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3. sø vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,3
Overdrev 900 m NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
900m Ø Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
300m NV Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,3
2,2km S Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
4km NV N2000	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

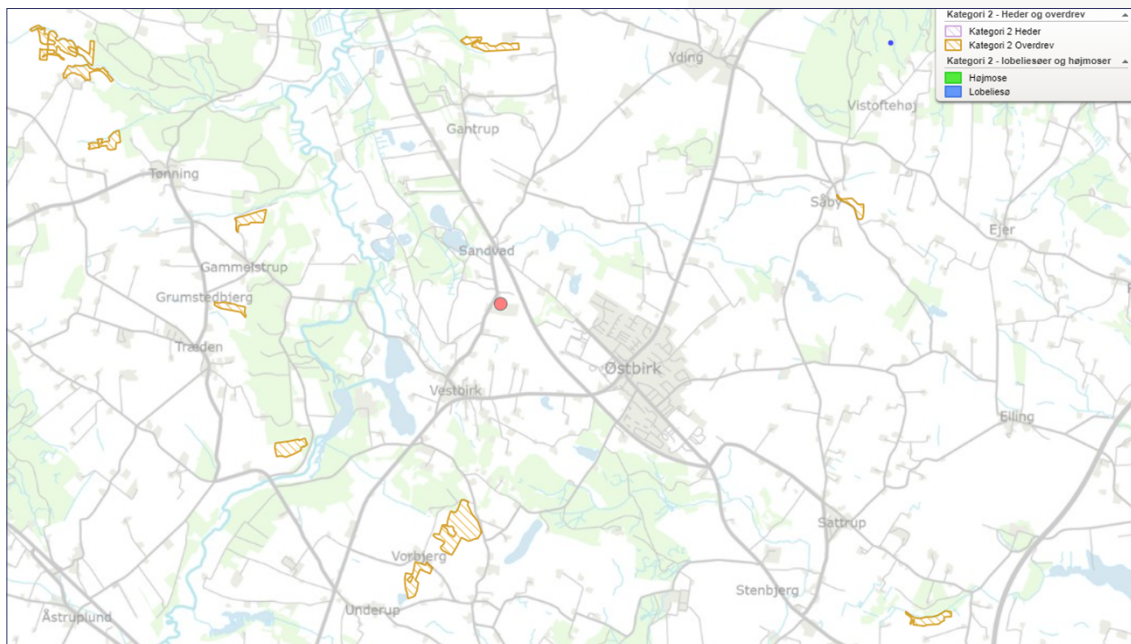
Tabel 10. Beregnet kvælstofdeposition på den nærmeste natur

Horsens Kommune

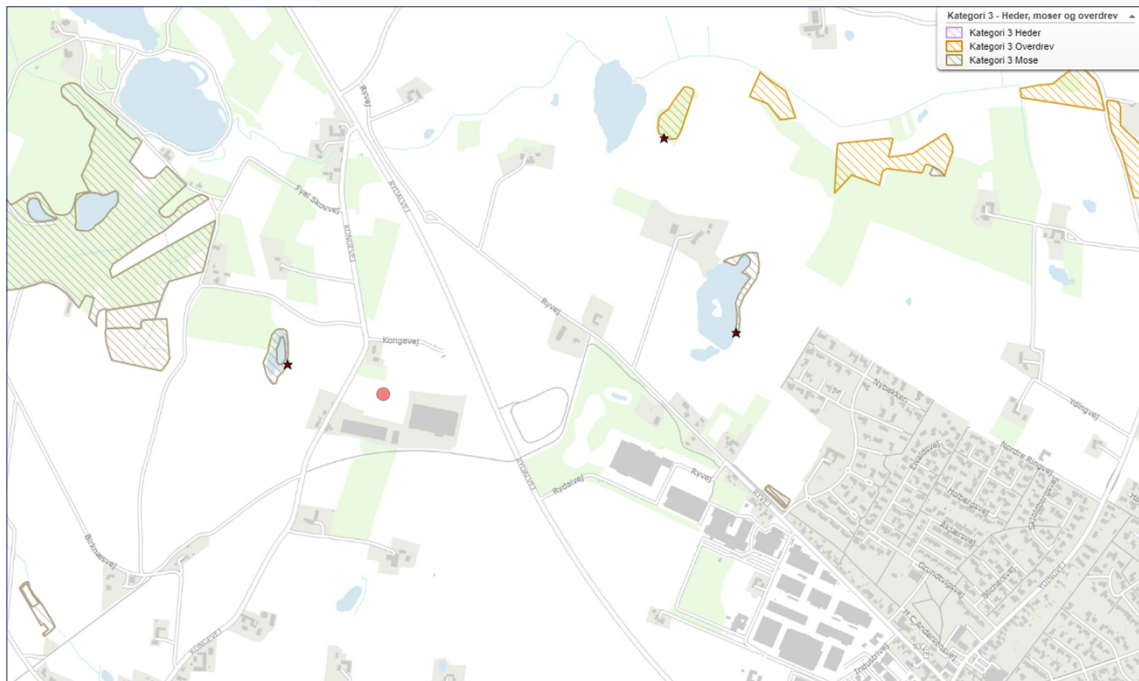
På nedenstående kort vises placering af de naturområder som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, og som der er foretaget depositionsregninger til i ansøgningssystemet.

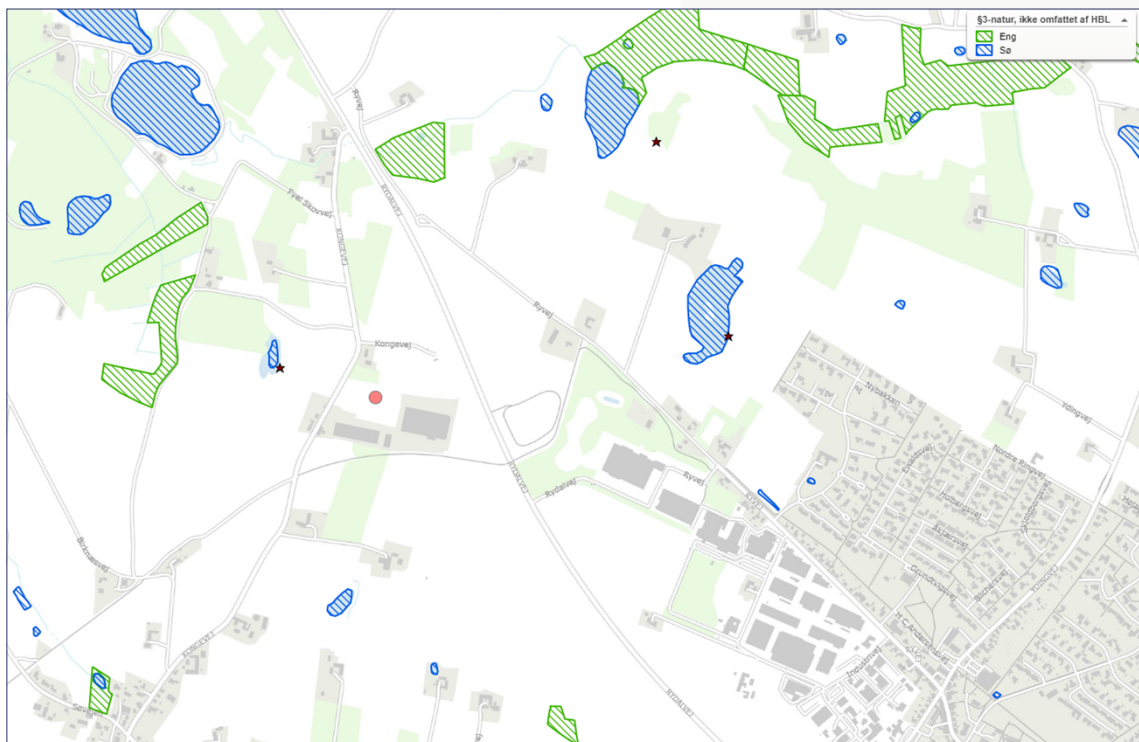
Figur 3. Placering af de nærmeste naturområder i Kategori 1 jf. husdyrbrugloven. Ejendommen er markeret med rød prik

Figur 4. Placering af de nærmeste naturområder i kategori 2 jf. husdyrbrugloven. Ejendommen er markeret med rød prik

Figur 5. Placering af de nærmeste naturområder i kategori 3 jf. husdyrbrugloven. Ejendommen er markeret med rød prik. Det er markeret med stjerne, hvor der er regnet til.

Figur 6. Placering af de nærmeste § 3 områder, som ikke er omfattet af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau (enge og vandhuller)

Der er ikke regnet til potentiel ammoniakfølsom skov (gammel skovbund, naturlig tilgroet lysåben areal eller særlig værdifuld skov, idet afstanden fra anlægget til det nærmeste område er mere end 1,3 km.

På ovenstående kort vises de nærmeste enge og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet i husdyrbruglovens §7.

De nærmeste områder er søer, som ligger i tilknytning til moser, og som derfor også indgår i beregningen for kategori 3 natur.

Konklusion på beregningerne af kvælstofdeposition på natur

Husdyrhold påvirker de omgivende naturområder gennem ammoniakemission fra stalde og lagre til husdyrgødning. De følgende afsnit belyser påvirkningen fra husdyrproduktionen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Naturområder omfattet af husdyrloven - § 7-natur

Anlægget etableres mere end 10 meter fra kategori 1 og kategori 2 natur jf. krav i § 7 i husdyrbrugloven.

Totaldepositionen af kvælstof fra husdyrproduktionen på det nærmeste naturområde, som ligger indenfor et Natura 2000 område er 0,0 kg N/ha/år, hvorfor det laveste afskæringskriterie i husdyrbrugloven på 0,2 kg N/ha/år i forhold til kategori 1-natur overholdt, uanset antallet af øvrige husdyrbrug som belaster naturområdet.

	Deposition (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau (dep. Kg N/ha/år)	Krav overholdt?
Kategori 1-natur			
Kvælstoffølsom habitatnatur	0,0	0,7 (total)	JA
§ 3-heder	0,0*	0,7 (total)	JA
§ 3-overdrev	0,0*	0,7 (total)	JA
Kategori 2-natur			
Højmoser	0,0*	1,0 (total)	JA
Lobeliesøer	0,0*	1,0 (total)	JA
§ 3-heder > 10 ha	0,0*	1,0 (total)	JA
§ 3-overdrev > 2,5 ha	0,0	1,0 (total)	JA
Kategori 3-natur			
Hede	0,0*	1,0 (mer)	JA
Mose	0,3	1,0 (mer)	JA
Overdrev	0,1	1,0 (mer)	JA
Ammoniakfølsom skov	0,0*	1,0 (mer)	JA

*) Depositionen vurderes på baggrund af den store afstand at være 0,0 kg N/ha/år.

**) Kommunen har ikke fastlagt et konkret beskyttelsesniveau, men sammenholdt den beregnede deposition med lovgivningens mest restriktive niveau.

Tabel 11. Vurdering af beskyttelsesniveauet for kvælstofdeposition er overholdt.

Alle afskæringskriterier i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur jf. § 7 i husdyrbrugloven vurderes at være overholdt. Beregningerne sandsynliggør dermed, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof på den omkringliggende kategori 1-3-natur.

Naturområder omfattet af NBL § 3, men ikke af husdyrlovens § 7

Kommunen er forpligtet til at sikre sig, at der ikke vil ske en tilstandsændring ved naturområder der er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Der vil være en merdeposition med kvælstof på 0,2 kg N/ha/år til den nærmeste sø, som dermed totalt modtager 0,3 kg N/ha/år.

Søer er som udgangspunkt ikke ammoniakbegrænsede og påvirkes ikke af ammoniak fra luften. Bidraget fra husdyrbruget udgør en meget lille del sammenlignet med det bidrag der kommer fra overfladeafstrømning og dræn fra dyrkede arealer. Ammoniakbidraget fra husdyrbruget vil derfor ikke betyde en tilstandsændring for søer i området. Det vil ikke være proportionalt at reducere ammoniak yderligere på baggrund af ammoniak deposition til søerne. Idet merdepositionen med kvælstof er under afskæringskriteriet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 på en merdeposition på + 1 kg N/ha/år for kategori 3 natur, kan kommunen ikke stille skærpede krav til depositionen.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen er forpligtet til at vurdere om det ansøgte projekt er foreneligt med EF-habitat-direktivforpligtelserne jf. habitatbekendtgørelsen*. Dette indebærer at der, før der træffes afgørelse, skal foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå

Horsens Kommune vurderer på baggrund af den beregnede totaldeposition, at projektet ikke vil medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper, som det nærmeste Natura 2000-område er udpeget for. Afgørelsen er dermed ikke i modstrid med Natura 2000-planens bevaringsmålsætninger.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets* bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Ifølge DCE, Aarhus Universitet er der registreret adskillige bilag IV-arter i lokalområdet. Det drejer sig om flere arter af padder og flagermus samt odder.

Horsens Kommune har kendskab til, at der i et 10 km felt omkring projektområdet lever følgende bilag IV arter; odder, stor vandsalamander, arter af flagermus, grøn mosaikguldsmed, spidssnudet frø og markfirben.

Der skal ikke opføres nyt ved ejendommens bygningsparcel. Da de nævnte arter sandsynligvis ikke vil have permanent levested umiddelbart ved eller i nærheden af produktionsanlægget, som følge af intensivt dyrkede arealer og menneskelig aktivitet, vurderes det ikke at opførelsen vil påvirke potentielle leve- og ynglesteder for de beskyttede arter.

Horsens Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arterne.

Kommunes samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

Med baggrund i ovenstående vurderes det samlet, at det at anlægget med dets ammoniakemission ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3-områder samt at afskæringskriterierne for § 7-natur er overholdt. På den baggrund vurderes der ikke at ville ske nogen målbar forringelse af habitater, herunder leve-/voksesteder for fredede eller truede arter.

Det vurderes yderligere, at bilag IV-arters yngle- og rastesteder ikke at ville påvirkes negativt samt at Natura 2000 områder og disses udpegningsgrundlag ikke vil blive påvirket væsentligt af produktionen.

Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på nærmeste Natura 2000-område, jf. habitatbekendtgørelsen.

5.2. Ammoniakemission og 8-års drift

Ifølge husdyrbrugloven skal kommunens vurdering også omfatte alle tidligere etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for de seneste 8 år før den aktuelle afgørelse.

Dette har især betydning i forhold til kvælstofdeposition til kategori 3-natur, da beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 29 kun omhandler merdeposition (og ikke totaldeposition) af kvælstof. Som led i ansøgningen skal der i husdyrgodkendelse.dk derfor i relevant omfang oplyses om såvel nudrift som 8-årsdrift for de enkelte anlæg.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	842,5	84,6	927,1
Nudrift	603,1	84,6	687,7
8 års-drift	167,6	0,0	167,6

Tabel 12. Beregning af samlet ammoniakemission i ansøgt drift, nudrift, og i de seneste 8 år

Der er i de seneste 8 år meddelt følgende afgørelser som har påvirkning på ammoniakfordampningen:

- Tilladelse efter § 10 i husdyrbrugloven meddelt den 5. april 2016

Det ses af tabellen herover at den samlede ammoniakemission fra anlægget er stigende i ansøgt drift i forhold til nudrift, mens der set over en 8 årig periode har været en stigning i den samlede ammoniakemission.

Idet der i ansøgt drift, set over en 8 årig periode, er en stigning i den samlede ammoniakemission fra hele anlægget, er det undersøgt om det medfører en kvælstofdeposition på de nærliggende § 3 naturområder, som i sig selv ville kunne medføre en tilstandsændring.

Det nærmeste naturområde er en § 3 mose som ligger ca. 300 meter nord/vest for ridecenterets stalde (se figuren i afsnittet vedr. kvælstofdeposition). Der er

beregnet en merdeposition på 0,2 kg NH₃-N/år og en totaldeposition på 0,3 kg på naturområdet.

Horsens Kommune vurderer, at da der i løbet af de sidste 8 år, ikke er sket en merbelastning af naturområdet, som overskrider husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau på 1,0 kg NH₃-N/år, kan det ansøgte gennemføres, da det er i overensstemmelse med bekendtgørelsens krav om maksimal deposition af ammoniak til kategori 3-natur indenfor en 8 årig periode.

6. Emissioner og genepåvirkninger

Miljøklagenævnet har i en afgørelse udtalt, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Det skal bemærkes, at der ved behandling af afgørelser om miljøgodkendelse kun kan tages stilling til forhold, der er omfattet af husdyrbrugloven, hvorfor der ikke tages stilling til forhold som f.eks. sundhedsfare (herunder MRSA-smitte) jf. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (NMK-132-00823).

6.1. Lugt fra anlægget og de beregnede geneafstande for beboelser

Lugtemissionen er beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion (dyretype, staldsystem og produktionsareal). Ud fra disse oplysninger beregnes en geneafstand for lugt, som er den afstand der minimum skal være fra et vægtet lugtcentrum til de omkringboende.

Såfremt der er flere lugtkilder på ejendommen (f.eks. flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand.

Geneafstanden er beregnet ud fra kriterier, der betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning ud fra en given kilde (f.eks. stald) ved den pågældende områdetype (f.eks. beboelse). Der er i loven indarbejdet 3 forskellige beskyttelsesniveauer.

- 5 OU_E pr. m³ og 1 LE pr. m³ i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- 7 OU_E pr. m³ og 3 LE pr. m³ i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., samt ved beboelsesbygninger på ejendommen uden landbrugspligt, som ikke ejes af driftsherren, hvor der inden for en afstand af 200 meter ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden ejendomspligt, som ikke ejes af driftsherren.
- 15 OU_E pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af driftsherren.

Beskyttelsesniveauet for lugt kan alene fraviges i en konkret sag i den omfang det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 (50 %-reglen).

Kumulation af lugt

Hvis der ligger andre husdyrbrug i nærheden af beboelser, kan der opstå en forøgelse af koncentration af lugten i et nærområde. I husdyrbrugloven er der

derfor indarbejdet kriterier for hvordan sådanne forhold skal håndteres afhængig, af om der er et eller flere husdyrbrug tæt på de berørte boliger. Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end hhv. 300 fra planlagte boligområder og samlet bebyggelse eller 100 meter fra en bolig i landzone uden landbrugspligt. Lugtgeneberegningen skal derfor ikke skærpes.

Type	Opretter	Navn	Kumulation
 Enkelt bolig	Ansøger	Kongevej 15	Nul ejendomme (0)
 Samlet bebyggelse	Ansøger	Kongevej 22	Nul ejendomme (0)
 Byzone	Ansøger	KP 36ER07	Nul ejendomme (0)

Tabel 13. Angivelse af hvilke boligområder der evt. er regnet kumulation for.

Boligområder der er beregnet lugt til og resultat af lugtberegninger

Den nærmeste beboelse uden landbrugspligt ejes af Vestbirk Ridecenter (Kongevej 32). Nærmeste nabobeboelse er Kongevej 15, som ligger ca. 60 meter vest for den bygning der sker ændringer i. Imidlertid så nedrives den nærmeste del, således at der er ca. 130 meter til et bestående anlæg som ændres. Den nærmeste samlede bebyggelse er Vestbirk, som ligger ca. 720 meter syd-vest for anlægget, og den nærmeste byzone er et erhvervsområde ved Østbirk, som ligger ca. 90 meter øst for anlægget. Placering af markører ses i figur 6.

Figur 7. Placering af boliger der er vurderet i forhold til lugtpåvirkning (enkelt liggende bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone)

I tabel 14 herunder ses resultatet af beregningen af lugtgeneafstandene til hhv. enkeltbeboelse, samlet bebyggelse (landzone) og byzone for den ansøgte husdyrproduktion på Kongevej 32A.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Kongevej 15	0	NY	0*	0*	285,4	Ja
Kongevej 22	0	NY	46,1	41,5	906,7	Ja
KP 36ER07	0	NY	88,2	88,2	177,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 0 m

Tabel 14. Samlet resultat af lugtgeneberegninger i forhold til påvirkning af beboelser

Af tabel 14 ses det at lugtgenekriteriet er overholdt for naboer uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, idet den vægtede gennemsnitsafstand til de nævnte områder er længere end den korrigerede geneafstand. Der er ikke regnet lugt i forhold til beboelser med landbrugspligt, idet disse ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke forventes væsentlige lugtgener ved omkringboende, som følge af ændringen. Skulle dette mod forventning opstå, er der stillet vilkår, som sikrer at anlægget drives så lugtafgivelsen minimeres, og at kommunen såfremt der opstår berettigede lugtgener fra produktionen har mulighed for at håndhæve disse forhold.

Samtidig bemærkes det, at de vejledende beregnede geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne", hvorfor minimering af lugtgener fra stalde, således erfaringsmæssigt er meget afhængig af god staldhygiejne. Der stilles derfor vilkår vedr. dette.

6.2. Støj ved anlægget

Beskrivelse af støjkloder på ejendommen:

- Levering af foder og strøelse
- Afhentning af husdyrgødning
- Transport til og fra ejendommen
- Stævner
- Transport fra personbiler

Støjkloder på ejendommen udgøres af aflæsning af foder og strøelse, afhentning af husdyrgødning, afholdelse af stævner m.v. Antallet af transporter ændres ikke med det ansøgte. Der kan i nogle weekender forekomme øget støj fra anlægget i forbindelse med stævner.

Kommunen har ikke modtaget klager over gener fra støj fra ejendommen, og der er i forbindelse med ansøgningen ikke foretaget støjmålinger. Det forventes med

baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå væsentlige støjgener for de omkringboende.

Der stilles vilkår til maksimal støjbelastning fra ejendommen, som gør det muligt for kommunen at gribe ind ved klager.

Horsens Kommune vurderer, at de generelle krav til støj er overholdt med den baggrund i afstandene til naboerne, den beskrevne indretning, og driften på ejendommen. Der er dog stillet vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land, således at hvis der skulle opstå støjgener ved de omkringboende, kan der kræves udført støjmålinger.

Horsens Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag vil begrænse støjpåvirkningen af omgivelserne, så husdyrbruget ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

6.3. Støv ved anlægget

I forbindelse med håndtering af foder kan der lokalt opstå lidt støv samt ved transporter på tørre dage om sommeren. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed. Der sprinkles periodisk vand på de udendørs ridebaner, hvilket er med til at reducere eventuelle støvgener.

Det vurderes endvidere ikke, at naboerne vil opleve væsentlige gener i form af støv fra transporter til og fra ejendommen. Dette vurderes med baggrund i, at antallet og typen af transporter ikke ændres i forbindelse med tilladelsen. Derudover er der god afstand til nærmeste nabo (minimum 130 meter), og der er ikke beboelser beliggende ved ind- og udkørslerne til ejendommen.

Anlægget er placeret i god afstand i forhold til nabobeboelserne (over 125 meter) og er indrettet således, at håndtering af foder, som er en støvende aktivitet, overvejende foretages i bygninger placeret langt fra beboelser og overvejende indendørs.

Horsens Kommune forventer ikke at driften på anlægget vil give anledning til væsentlige støvgener ved nærmeste beboelser.

6.4. Fluer og skadedyr ved anlægget

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Fluer og skadedyr bekæmpes ved at etablere foranstaltninger, svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Der er stillet vilkår til fortsat bekæmpelse af fluer. Der er ikke stillet vilkår til rottebekæmpelse, idet dette reguleres af anden lovgivning.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, og der er ikke stillet krav til rottebekæmpelse, idet det reguleres af anden lovgivning.

Horsens Kommune vurderer, at ud fra ansøgers beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse, samt det stillede vilkår, at dette er tilstrækkeligt til at sikre en effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, således at der ikke opstår gener ved de omkringboende.

6.5. Transport til og fra anlægget

Anlægget ligger i landzone, og der er adgang via Kongevej. Ca. 50 meter fra indkørslen er der placeret to beboelser (Kongevej 15 og Kongevej 32).

Det fremgår af den meddelte tilladelse at der vil være følgende transporter i den nuværende og ansøgte drift (se tabellen herunder). Derudover vil der kunne forekomme tung transport ved afhentning af døde dyr.

Type af transporter	Antal (nudrift)	Antal (ansøgt drift)
Levering af foder, strøelse	hver 3. mdr.	hver 3. mdr.
Afhentning af husdyrgødning	ca. hver 1-2 uge	ca. hver 1-2 uge

Tabel 15. Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transporter ændres ikke med det ansøgte, da det ansøgte ikke medfører mere transport, idet der ikke skal være flere heste på ejendommen og aktiviteterne ikke ændres. Der leveres ikke mere foder og der produceres ikke mere gødning.

Afhentning af husdyrgødning er sæsonbetonet, da der vil blive kørt oftere i de perioder, hvor der må udbringes fast husdyrgødning, mens husdyrgødningen om efteråret/vinteren vil blive opbevaret på ejendommen, da det er begrænset, hvornår der må ske udbringning i denne periode jf. de generelle regler om udbringning af fast husdyrgødning. Ligesom der i en stor del af sommeren stort set ikke vil blive produceret husdyrgødning på ejendommen, da hovedparten af hestene flyttes i forbindelse med at eleverne afslutter deres skolegang på efterskolen.

Den daglige trafik af biler forventes ikke øget, da mange af ridecentrets brugere både nu og fremadrettet er efterskolens elever, der ikke kører bil. I forhold til trafik af biler og hestetrailere ved stævner forventes dette heller ikke øget væsentligt ved udvidelsen, da der ikke blive afholdt flere stævner efter udvidelsen end der afholdes på nuværende tidspunkt.

Kommunen kan i forhold til transporter udelukkende stille vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til ejendommen og/eller krav om at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter. Det er vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til transport, idet der ikke ligger nogen beboelser ved udkørslerne, og dermed ikke direkte gener for naboer i den forbindelse.

Der vil naturligvis forekomme kørsler på omkringliggende veje, hvor der kan ligge beboelser, men kørsel på offentlige veje reguleres af færdselsloven, og er forhold, som varetages af politiet. Dvs. hvis traktorer og lignende ikke overholder fartgrænserne, eller at vejen ikke rengøres efter endt arbejdskørsel, og dette udgør en fare for trafiksikkerheden, skal politiet kontaktes.

Da der i dag ikke er modtaget klager over transport og da forholdene ikke ændres i forhold til nudriften vurderer Horsens Kommune, at til- og frakørsler til husdyrbruget ikke vil give anledning til støvpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Dog henvises der til god landmandspraksis, som betyder at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Der henstilles således til, at al

transport foregår indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, idet det vurderes at udbringning i en kort periode, hvor der også køres i nattetimerne, i visse tilfælde kan være en fordel for omkringboende, frem for at udbringningen strækker sig over en længere periode. Det anbefales dog at omkringboende i sådanne tilfælde orienteres på forhånd, for at imødegå eventuelle utilsigtede gener.

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning kan der i en kort periode forekomme flere transporter end normalt. Dette vurderes at kunne være en fordel for de omkringboende, frem for at udbringningen strækker sig over en længere periode.

6.6. Lys

Der etableres ikke yderligere belysning end det eksisterende der er ved stald 1 og laden. Udendørs belysning udgør på nuværende tidspunkt et åben lysstofrør med stor spredning på det eksisterende staldanlægs nordlige side. I forbindelse med at dispensation fra lokalplanen efterkommes, skal der tages stilling til den fortsatte belysning.

Den udendørs belysning er automatisk styret med sensor, så lyset ikke står tændt hele tiden. Øvrig belysning indendørs slukkes senest kl. 22.00, hvor ridecenteret lukkes.

Der er ikke placeret belysningskilder ude i terrænet, men de eksisterende højtsiddende, nedadlysende armaturer på bygningerne, til svag oplysning af de befæstede arealer omkring bygningerne bibeholdes.

Der er foretaget vurderinger af lyspåvirkningen i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen, og der er indarbejdet bestemmelser i den, som skal overholdes i forhold til udendørs belysning for at begrænse "lysforurening" i det åbne land. Der er derfor ikke foretaget en nærmere vurdering af dette.

7. Affaldsproduktion og ressourceforbrug

7.1. Spildevand og regnvand

I skemaet herunder er der redegjort for spildevandstype samt hvor det afledes til.

Spildevandstyper	M ³ /år efter afgørelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Vand spiltov		Ajlebeholder	
Sanitært spildevand		Off. kloak	
Overfladevand fra tagflader		Faskine – nedsivning og til opsamlingstank	

Tabel 16 Forskellige typer af spildevand, og hvor spildevandet udledes/afleveres til.

Ejendommen udleder ikke restvand før eller efter godkendelsen.

Gammelt staldanlæg (stald 1)

På tegningen (Bilag 2) er angivet afløbsforholdene for det gamle staldanlæg, beskrevet som "Eksisterende ridecenter" nedrives og "Ny tilbygning" bevares (stald 1). De eksisterende tagrender på stald 1 er markeret med røde streger. Afledning af tagvand fra stald 1 sker via nedløbsrør.

Der afledes ikke husdyrgødning fra stald 1 til "Mødding" markeret på tegningen (Bilag 2). Al husdyrgødningsaft opsuges af strøelse i boksene. Dybstrøelsen køres med trillebør til eksisterende møddingsanlæg ved Ny stald. Der er ikke spildevand fra bygningen. Regnvand ledes via eksisterende tagrender til eksisterende ledninger.

Maskinhus/lade wrap/hø, møddingsplads

Tagvand fra eksisterende lade falder på overfladen omkring bygningen og nedsiver. Der er ikke spildevand fra bygningen. Eventuel overskudssaft fra møddingsplads vil blive opsamlet med strøelse og køres til gødningsanlæg ved Ny stald.

Der vil ikke blive etableret afløb fra møddingspladsen der etableres i maskinhuset/laden ved stald 1.

Ny stald (stald 5)

Tagvand fra det nye staldanlæg bliver afledt via tagrender til faskiner placeret rundt om anlægget. Der er i forbindelse med byggetilladelsen i 2016 indsendt en kloakplan som viser at regnvand fra det nye anlæg nedsives i faskiner, som er placeret rundt om det nye anlæg. Af denne fremgår det også at der etableres en 10 m³ opsamlingsbeholder til spildevand, som er placeret syd for det nye anlæg, og hvorfra der er afløb fra stalden. Spildevand fra vandspiltove afledes til opsamlingsbeholder (markeret som ajlebeholder på kort). Se bilag 1.

Det fremgår endvidere at der i depotrummet ved det nye anlæg er etableret to opsamlingstanke til regnvand. Parkeringsplads og trailerplads er etableret med fald, således at alt overfladevand herfra afledes til terræn.

Der er ikke befæstede arealer på ejendommen, hvorpå der kan komme spild af forurenende stoffer. Der forekommer ikke påfyldning og vask af sprøjteudstyr på ejendommen, da alt husdyrgødning afsættes og der ikke er drift af marker.

Sanitært spildevand fra toiletter ledes til offentlig kloak.

7.2. Affald og kemikalier

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen*, derfor skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen samt bortskaffe affaldet i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Det er BAT at registrere ejendommens affaldstyper og mængderne. Det vil give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.

Affaldssortering, risiko og farligt affald

Ifølge miljøkonsekvensrapporten er der følgende affaldstyper på ejendommen: medicinrester, kanyler mv, plastik affald, gammelt jern, døde dyr.

I forhold til opbevaring af døde dyr bemærker Horsens Kommune at opbevaringen skal ske således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold, og at der ikke sker tilhold af fugle og ræve mv. Dvs. de døde dyr skal opbevares i overensstemmelse med anvisningen fra DAKA.

Det vurderes ud fra beskrivelsen i øvrigt at affaldshåndteringen er i overensstemmelse med Horsens Kommunes regulativer.

Olieprodukter

Der opbevares ikke olieprodukter på ejendommen.

Pesticider/Kemikalier

Der opbevares og håndteres ikke pesticider på ejendommen.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med presenning inden afhentning af DAKA.

Horsens Kommune vurderer, at såfremt døde dyr opbevares i overensstemmelse med anvisningen fra DAKA, vil der ikke opstå uhygiejniske forhold, eller tilhold af fugle og ræve m.v.

7.3. Energi og vandforbrug

På ejendommen er de væsentligste strømforgbrugende aktiviteter til belysning inde og ude. Der anvendes vand til hestenes drikkevand og til vask af heste og bokse. Ejendommen forsynes med vand fra Vestbirk Vandværk.

Forbrug	Vand	
	Nudrift	Ansøgt drift
Vanding af baner, vand til heste mv	1.655 m ³	1.655 m ³
Forbrug	Energi	
	Nudrift	Ansøgt drift
Strøm	181.490 kWh	181.490 kWh
I alt årligt		

Tabel 17. Energi og vandforbrug i nudrift og ansøgt drift

Den væsentligste del af vandforbruget er drikkevand til hestene. Vandspild begrænses ved brug af drikkenipler eller drikkekopper.

Før staldrengøring anvendes iblødsætning, som begrænser vandforbruget ved vask.

I øvrigt tages de generelle forholdsregler for at minimere vandforbruget på ejendommen, gennem dagligt tilsyn af vandinstallationerne. Små reparationer udføres med det samme eller der tilkaldes service.

Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl, samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

I forhold til energi- og vandforbrug gælder det netop om, at arbejde på at reducere og optimere forbruget ved f.eks. gennemgang af installationer, registrere forbruget løbende, og sikre at særligt energiforgbrugende installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt.

Der er ingen europæiske standarder for BAT (energi) vedr. heste. De væsentligste strømforgbrugende aktiviteter er til belysning inde og ude. Der er fokus på at minimere strømforgbruget overfor brugerne.

Det er Horsens Kommune vurdering, at kontrol med ejendommens el- og vandforbrug, er med til at reducere ejendommens forbrug af ressourcer, og dermed også i tråd med de nationale handlingsplaner om en bæredygtig udvikling.

8. Husdyrbrugets anvendelse af Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT)

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 2 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 1, reducere ammoniakemissionen fra det samlede anlæg, til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurderingen foretages i www.husdyrgodkendelse.dk ved at anvende Miljøstyrelsen emissionsgrænseværdier. Disse grænseværdier er udtryk for BAT i forhold til ammoniakemission, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift (proportionalitetsprincippet).

Anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission (NH₃-N/år).

Der er beregnet et samlet BAT krav for hele anlægget på 927 kg N/år, hvorfor emissionen fra det samlede anlæg ikke må overstige dette.

Det ansøgte dyrehold med de valgte staldsystemer vil medføre en emission fra det samlede anlæg på 927 kg N/år. Emissionen overholder dermed det vejledende BAT-krav.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	842	85	927
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	842	85	927
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 18. Beregninger af BAT niveau for hele anlægget (NH₃-N)

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde				
Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.				
BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 5	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,57	0,57
Stald 1	Heste. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,57

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 19. Beregninger af BAT for nye og eksisterende stalde

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#450896) Heste. Dybstrøelse	1058	0,57	1	603		
(#450897) Heste. Dybstrøelse	420	0,57	1	239		

Tabel 20. Bat krav pr. produktionsdel

Det samlede BAT krav er på 927 kg N/år, som er det samme som den faktiske emission fra anlægget.

Et staldsystem eller teknologi regnes kun for BAT, hvis det fremgår af miljøstyrelsens teknologiliste. Der er ingen staldsystemer til heste på teknologilisten og af denne grund kan der ikke stilles BAT vilkår på staldsystemet.

Dybstrøelse til heste regnes, som det bedste i forhold til dyrevelfærd. Kommunen kan derfor konstatere at emissionskravet til BAT fra stald og lager overholdes ved den ansøgte drift.

BAT vedrørende gødningsopbevaringsanlæg. Husdyrgødningen opbevares i overdækket container og på møddingplads i laden overdækket. Der er jf. de generelle regler krav om overdækning af oplag straks efter udlægning i container og på møddingplads, også når den foregår indendørs.

Kommunen vurderer at ammoniakemissionen for BAT fra stald og opbevaringen af gødning lever op til kravet om anvendelse af BAT på området.

9. Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak, der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Ammoniakemissionen fra det ansøgte husdyrbrug har dog et niveau og karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest, og kun en mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet, at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

10. *Referenceliste (love og bekendtgørelser)

Husdyrbrugloven

Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Miljøvurderingsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1376 af 21. juni 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Forvaltningsloven

Bekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Museumsloven

Bekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven

Naturbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse

Vandforsyningsloven

Bekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 af lov om vandforsyning m.v.

Byggeloven

Bekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016 af byggeloven

Bygningsreglement

Bekendtgørelse nr. 1399 af 12. december 2019 om bygningsreglement 2018 (BR18)

Affaldsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 2159 af 9. december 2020 om affald

Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 af lov om miljøbeskyttelse

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Beholderkontrolbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft

Habitatbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

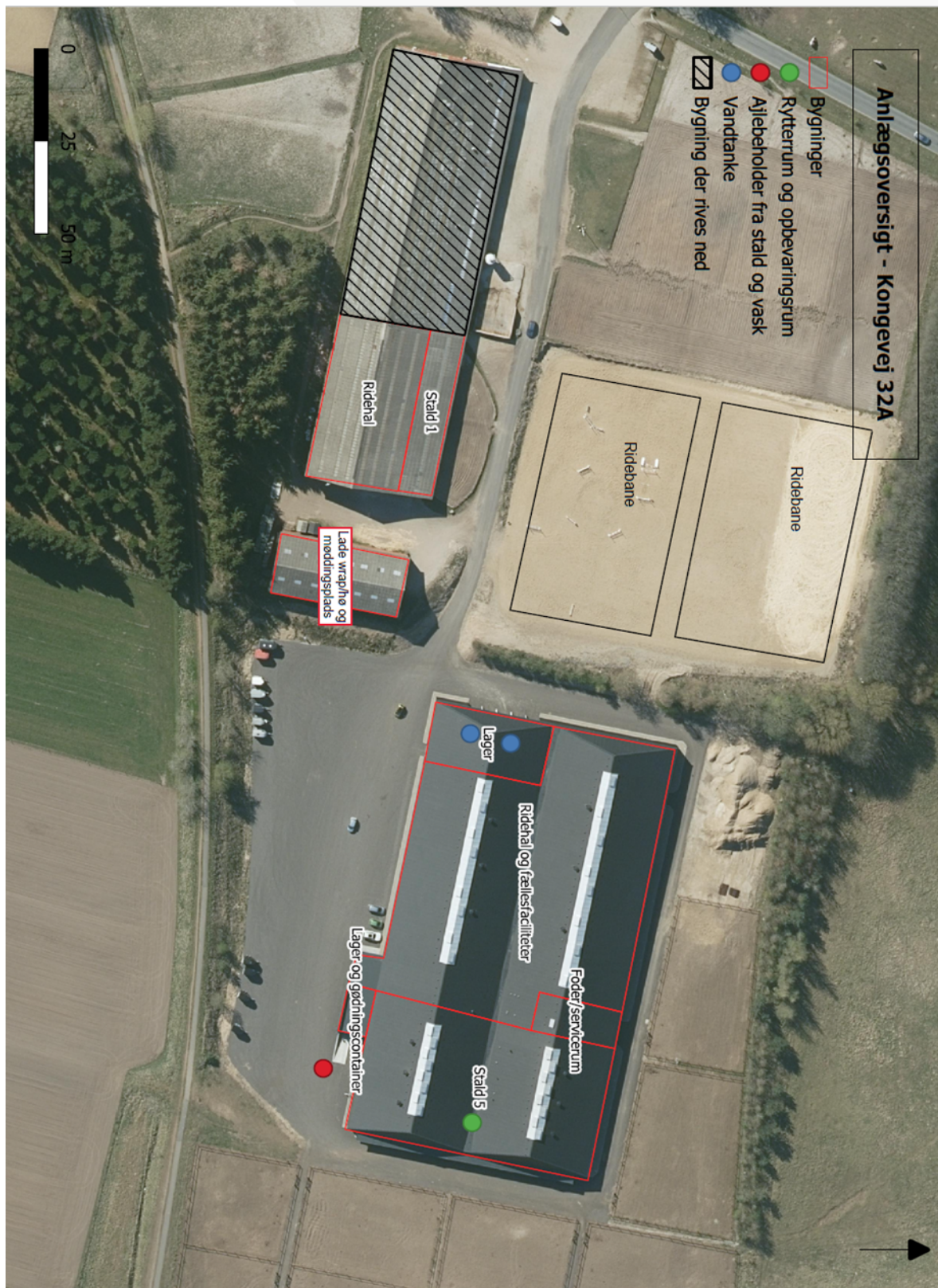
Habitatdirektivet

Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter – med senere ændringer

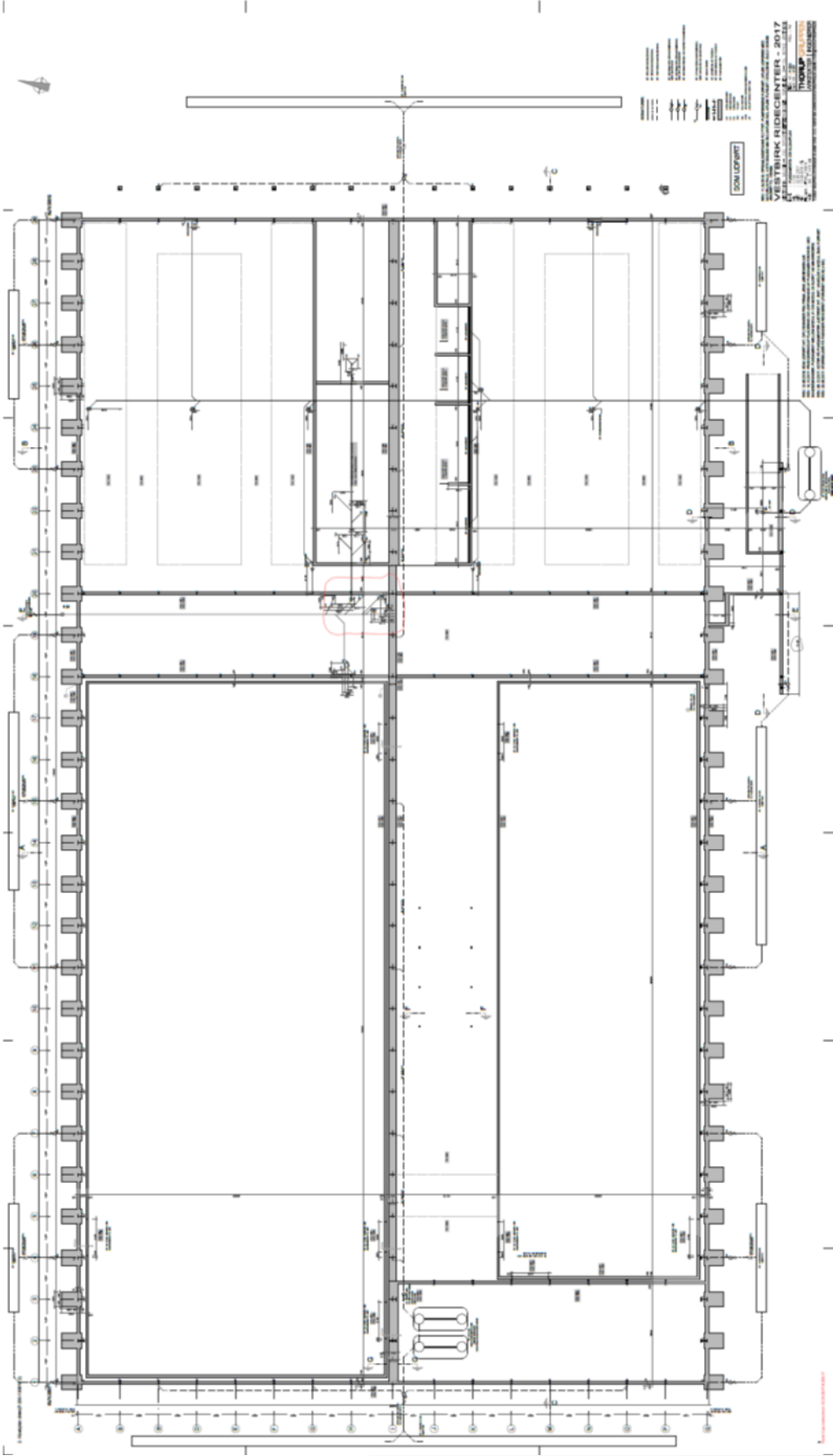
Rottebekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Bilag 1. Situationsplan (Målfast)

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29
www.horsens.dk

Horsens Kommune